

Mishnah Gittin, chapter 7

משנה גיטין פרק ז

(1) If a man was seized with a *kordiakos* [delirium] and he said: Write a *get* for my wife, he did not say anything [of validity]. If he said: Write a *get* for my wife and then he was seized with a *kordiakos* and then he retracted it saying: Do not write [a *get* for my wife], his latter words have no effect [and subsequently, when he regains his health, the *get* may be written and given without any additional instructions to do so]. If he became mute and they said to him: Shall we write a *get* for your wife? And he nodded his head, then they test him three times: If he says, No, for no

א מי שאחזו קרדיקוס ואמר כתבו גט לאשתי, לא אמר כלום. אמר כתבו גט לאשתי ואחזו קרדיקוס וחזר ואמר אל תכתבו, אין דבריו האחרונים כלום. נשתתק ואמרו לו נכתוב גט לאשתך והרפין בראשו, בודקין אותו שלש פעמים, אם אמר על לאו לאו ועל הן הן, הרי אלו יכתבו ויתנו: ב אמרו לו נכתוב גט לאשתך, ואמר להם כתבו, אמרו לסופר וכתב ולעדים וחתמו, אף על פי שכתבוהו וחתמוהו ונתנהו לו וחזר ונתנו לה, הרי הגט בטל, עד שיאמר לסופר כתוב ולעדים חתמו: ג זה גטך אם מתי, זה גטך אם מתי מחלי זה, זה גטך לאחר מיתה, לא אמר כלום. מהיום אם מתי, מעכשיו אם מתי, הרי זה גט. מהיום ולאחר מיתה, גט

and Yes, for yes, then they write [a *get*] and give [it to his wife].

(2) If they said to him [a healthy man who was leaving on a caravan or a very ill person of sound mind]: Shall we write a *get* for your wife [so that she need not be subject to levirate marriage]? And he said to them: Write! They then instructed the scribe who wrote and [told] the witnesses and they signed; even though they wrote it and signed it and gave it to him, and he, in turn, gave it to her, the *get* is void until he instructs the scribe: Write and to the witnesses; sign.

(3) [If one says:] Here is your *get*, if I die [or]: This is your *get*, if I die from this illness [or]: This is your *get* after [my] death [since, in all these cases, the stipulation is that the *get* takes effect after his death], his words have no effect. From today, if I die; From now, if I die, this is your *get*; [since the *get* takes effect during his lifetime], the *get* is valid. From today and after death [this statement

רבנו עובדיה מברטנורא

א מי שאחזו קורדיקוס. שנתבלבל דעתו מחמת שד השולט על השותה יין חדש: אין בדבריו האחרונים כלום. וא"צ לחזור ולשאלו אחר שנתישבה דעתו, אלא כותבין הגט וסומכים על דבריו הראשונים. ומיהו כל זמן שדעתו מבולבלת אין כותבין הגט: הרכין. הטה: בודקין אותו. בדברים אחרים: הרי אלו יכתבו ויתנו. אם הרכין על הגט הרכנת הן: ב אמרו לו. לברי או לשכיב מרע חכם: נכתוב גט לאשתך. שלא תזקק ליבם: ג זה גטך אם מתי. לא אמר כלום. דמשמע

arouses doubt: Did he mean, after death, as a stipulation or did he change his mind, meaning, that it should take effect after his death, in which case, he has said nothing and therefore], it is a *get* and it is not a *get*. If he dies [childless, since it may not have been a valid *get*] she performs *halitzah* and [since it may have been a valid *get*, she

may have the status of his brother's divorcee, and] does not contract levirate marriage. [If he says:] This is your *get* from today, if I die from this illness, then he got up, walked around and then fell ill and died, he is assessed. If he died from the first illness, then it is a valid *get*, but if not, it is not a valid *get*.

(4) She [the woman whose husband gave her a *get* saying: From today, if I die,] should not be alone with him [lest he have relations with her with the intention of betrothal], except in the presence of witnesses even [if it is one witness, or, if the witness is] a slave, [or] even a maidservant, provided she is not her [the wife's] maidservant as she is comfortable being with her [and thus, she would not deter intimacy between them]. [If he said: Here is your *get* which should take effect while I am still alive, if I die,] what is she during these days [between the time he gave her the *get* until he actually dies]? Rabbi Yehudah says: [She is] as a married woman in every respect. Rabbi Yose says: [Since, at any given moment

רבנו עובדיה מברטנורא

לכשאמות, ואין גט לאחר מיתה: **מחולי זה**. משמע מחולי זה ואילך, וכיון שמת מתוך החולי נמצא שאין הגט חל אלא לאחר מיתה: **מהיום ולאחר מיתה גט ואינו גט**. מספקא לן אי תנאה הוי מהיום אם אמות, וכיון שמת נתקיים התנאי ונמצא שהוא גט משעת נתינתו. אי חזרה הוי שחזר בו ממאי דאמר מהיום, ואמר לאחר מיתה יהא גט, ואינו כלום כיון דלא אמר מהיום אם מתי: **חולצת**. שמא אינו גט: **ולא מתיבמת**. שמא גט הוא והויא לה גרושת אחיו וקיימא עליה באסור כרת: **ד לא תתיחד עמו**. זה שנתן גט ואמר לה מהיום אם מתי, לא תתיחד עמו. שמא יבא עליה ותהא צריכה גט שני, דחיישינן שמא בעל לשם קדושין: **מה היא באותן הימים**. לאו ארישא קאי באומר מהיום אם מתי, דדהיא ודאי לכי מיית אגלאי מלתא דהוי גט משעת נתינה, והבא עליה פטור. אלא באומר לה במסירת הגט הרי זה גטך והתגרשי בו מעת שאני בעולם אם מתי, ר' יהודה סבר סמוך למיתה הוא דהוי גט ומקמי הכי אשת איש היא. ור' יוסי סבר מכי יהיב לה גיטא כל שעתא מספקא לן דלמא זו היא שעיה הסמוכה למיתה והוי גט ספק, ואע"ג דחי טפי, אין ברירה, הלכך ספיקא היא והבא עליה

ואינו גט. ואם מת, חולצת ולא מתיבמת. זה גטך מהיום אם מתי מחלי זה, ועמד והלך בשיק וחקלה ומת, אומדין אותו, אם מקמת חלי הראשון מת, הרי זה גט. ואם לאו, אינו גט: ד לא תתיחד עמו אלא בפני עדים, אפלו עבד, אפלו שפחה, חוץ משפחתה, מפני שלבה גם בה בשפחתה. מה היא באותן הימים. רבי יהודה אומר, כאשת איש לכל

he may die, rendering her retroactively divorced, therefore,] she is divorced and yet is not divorced [and if someone had relations with her, we cannot say that she committed adultery, even though her husband was alive proving retroactively, that she was married; however, Rabbi Yose maintains that אין ברירה — retroactive clarification has no validity, and he would bring a [אשם תלוי] pending guilt-offering].

- (5) [If he says:] This is your *get* on condition that you give me two hundred *zuz*, she is divorced and gives him [the money to fulfill his condition. If the *get* was lost prior to her having given him the money, she is, nevertheless, divorced]. [If he says:] On the condition that you give me within thirty days from now: If she gives him within the thirty days, she is divorced and if not, then she is not divorced. [If he said to her: This your *get* on condition that you return my robe, to me and she lost his robe, it is not a valid *get* since he actually wants the robe and not its monetary value.] Rabban Shimon ben Gamliel said: It once happened in Sidon, that a man said to his wife: This is your *get* on condition that you give me my robe, but she had lost his robe, the Sages instructed her that she should give him its value [the *halachah* does not follow Rabban Shimon ben Gamliel].
- (6) [If he says:] Here is your *get* on condition that you serve my father, [or] on the condition that you nurse my son [she serves him one day or nurses his

רבנו עובדיה מברטנורא

באשם תלוי: ה' הרי זו מגורשת ותתן. מגורשת מעבשיו משעת קבלת הגט, וחייבת ליתן מה שהתנה עמה. ואם אבד הגט או נקרע קודם שתתן, אינה צריכה גט אחר, דכל האומר על מנת כאומר מעבשיו: אמר רשב"ג מעשה בצידן. בגמרא מפרש דחסורי מחסרא והכי קתני, אם אמר לה על מנת שתתני לי איצטליתי ואבדה איצטליתו, דוקא קאמר לה. רשב"ג אומר תתן לו את דמיה שלא נתכוין הבעל אלא להרווחה דידיה, ומעשה נמי בצידן באחד שאמר לאשתו וכו' ואמרו חכמים תתן לו את דמיה. ואין הלכה כרשב"ג: ו' על מנת שתשמישי את אבא, על מנת שתניקי את בני. בגמרא מוכח דכל סתם שלא קבע זמן כמה תשמש את אביו או כמה תניקי את בנו, כמפרש יום אחד דמי, ונתקיים התנאי אם תשמש את אביו או תניקי את בנו יום אחד בלבד: כמה היא מניקתו. כלומר כמה הוא זמן היניקה, שאם הניקתו יום אחד בזה הזמן, נתקיים התנאי: שתי שנים. רבי יהודה אומר

דבריה. רבי יוסי אומר, מגרשת ואינה מגרשת: ה' הרי זה גטך על מנת שתתני לי מאתים זוז, הרי זו מגרשת ותתן. על מנת שתתני לי מכאן ועד שלשים יום, אם נתנה לו בתוך שלשים יום, מגרשת. ואם לאו, אינה מגרשת. אמר רבן שמעון בן גמליאל, מעשה בצידן באחד שאמר לאשתו הרי זה גטך על מנת שתתני לי איצטליתי, ואבדה איצטליתו, ואמרו חכמים תתן לו את דמיה: ו הרי זה גטך על מנת שתשמישי את אבא, על מנת שתניקי את בני, כמה היא מניקתו,

son one day]. How long must she nurse him [i.e., during how much time does she have the option of fulfilling his wish by nursing one day]? [Any one day during] Two years. Rabbi Yehudah says: Eighteen months. If the son dies or if the father dies, it is a valid *get* [since the stipulation was made only to render the required service, once it is not needed, the stipulation is no longer binding]. [If he says:] Here is your *get* on the condition that you serve my father for two years, [or] on the condition that you nurse my son for two years: If the son dies or if the father dies, or [even] if the father said: I don't want you to serve me and it was not because he faulted her with something, it is not a valid *get*. Rabban Shimon ben Gamliel says: In this case it is a valid *get*. Rabban Shimon ben Gamliel stated a general rule: If there is any hindrance which is not her fault, then the *get* is valid.

(7) [If he says:] This is your *get*, if I don't return within thirty days, and he was traveling from Judea to the Galil [and he added that, should he reach the Galil, then the *get* is valid even if he returns within thirty days], and he reached Antipatris [the last town of Judea before the Galil] returning [before the thirty days were up], his condition is broken [as he did not reach the Galil and, he also returned before thirty days]. [And so, too, if he says:] This is your *get*, if I

רבנו עובדיה מברטנורא

י"ח חודש. אבל אם הניקה אותו אחר ששלמו ב' שנים לרבנן וי"ח חודש לר' יהודה, אין זו יניקה, ולא נתקיים התנאי, ואין הלכה כר"י: **מת הבן**. ולא הניקתו כלל: **או מת האב**. ולא שמשתו: **הרי זה גט**. דלאו לצעורה איכוין בתנאו, אלא להרווחה דידיה, והא לא אצטרך. ואם היה יודע שימות אביו או בנו לא היה מתנה: **שלא בהקפדה**. אע"פ שהיא לא הכעיסתו, ואין העכבה ממנה, אינו גט. וכ"ש אם היה בהקפדה: **כזה גט**. הואיל ולא הקפדתו ואין העכבה ממנה. ואין הלכה כרשב"ג: **א הגיע לאנטיפטרס**. מפרש בגמרא משנה זו, כגון דאתני שני תנאים, אי מטינא לגליל, לאלתר ליהוי גיטא. ואי לא מטינא לגליל, אי משתהינן תלתין יומין ולא אתינא ליהוי גיטא, ואי לא, לא ליהוי גיטא. והלך והגיע לאנטיפטרס שהוא סוף ארץ יהודה וחור קודם שלשים יום, בטל הגט. דלא לגליל מטא, ולא

שתי שנים. רבי יהודה אומר, שמונה עשר חודש. מת הבן או שמת האב, הרי זה גט. הרי זה גטך על מנת שתשמשני את אבא שתי שנים, על מנת שתניקי את בני שתי שנים, מת הבן או שמת האב או שאמר האב אי אפשר שתשמשני, שלא בהקפדה, אינו גט. רבן שמעון בן גמליאל אומר, כזה גט. כלל אמר רבן שמעון בן גמליאל, כל עכבה שאינה הימנה, הרי זה גט: **א הרי זה גטך אם לא באתי מכאן ועד שלשים יום והיה הולך מיהודה לגליל, הגיע לאנטיפטרס וחזר, בטל תנאו**. הרי זה גטך אם לא באתי מכאן עד

don't return within thirty days, and he was going from the Galil to Judea [and he added that, should he reach Judea, then the *get* is valid even if he returns within thirty days], he reached Kefar Otnai [the last town in the Galil] and then returned, his condition is broken.

[If he says:] This is your *get*, if I don't return within thirty days, and he was going overseas and he reached Akko and then he returned [within the thirty day period and he also added that, should he leave the Holy Land, then the *get* is valid even if he returns within thirty days], his condition is broken [since Akko is still within Israel]. [If he says:] This is your *get*, if I keep away from you for thirty days; although he came and went and came and went, as long as he was not alone with her, the *get* [is not considered a *get yashan* — an old *get* and] is valid [for future use. An old *get* applies to when he was alone with her after it was written. Such a *get* is invalid according to Bet Hillel (8:4 below).]

(8) [If he says:] This is your *get*, if I don't return within twelve months, and he dies within that twelve month period [since the divorce does not take effect until after the twelve months and, at that time, he was no longer alive], it is not a valid *get*. [But if he says:] This is your *get* from now [i.e., retroactively], if I do not

רבנו עובדיה מברטנורא

אשתיה תלתין יומין: וכן אם היה הולך מגליל ליהודה והגיע לכפר עותנאי. שהוא בקצה גבול הגליל: וכן אם היה הולך למדינת הים והגיע לעכו. שהוא בקצה גבול של א"י וחזר בתוך ל' יום, בטל הגט. שהרי לא הלך למדינת הים וגם לא נשתהה ל' יום: כל זמן שאעבור מנגד פניך ל' יום. כשאשתהה ל' יום עובר מנגד פניך אז יהא גט: והיה הולך ובא וכו'. לאחר מכאן כששתהה ל' יום עובר מנגד פניה, יהא גט. ולא אמרינן הואיל ומעיקרא היה הולך ובא, ניהוש שמא פייס קטטה שביניהם ובטל גיטא, דמאחר שלא נתיחד עמה בשעה שהיה הולך ובא, לא חיישינן שמא פייס ולבי מקיים תנאיה ושזה ל' יום עובר מנגד פניה, הוי גיטא. ובגמרא מוקי לה באומר בשעת התנאי ע"מ כן אני מוסר לה הגט, שתהא נאמנת עלי כמאה עדים כל זמן שתאמר שלא באתי ונתיחדתי ופייסתי: וכן הלכה. שאם לא אמר כן בשעת התנאי, חיישינן שמא יבא בעל ויערער ויאמר פייסתי: ה אינו גט. דכיון דלא אמר מעבשיו, משמע לאחר שנים עשר חודש יהא גט, והרי מת בתוך הזמן וצריכה

ליבם:

return within twelve months and he dies within twelve months, this is a valid *get*.

(9) [If he says:] If I don't return within twelve months, write and give a *get* to my wife. If they wrote a *get* within the twelve months and gave it after the twelve months, it is not a valid *get* [since they wrote it within the twelve months, they broke his condition]. [If he says:] Write and give a *get* to my wife, if I do not return within twelve months: If they wrote it within the twelve months and gave it after the twelve months, it is not a valid *get*. Rabbi Yose says: [He meant that the giving of the *get* should take place only after twelve months and therefore,] a *get*, in such a case, is valid. If they wrote it after twelve months and gave it after twelve months and he died: If the delivery of the *get* preceded his death, then the *get* is valid, but if his death preceded the delivery of the *get*, then it is not valid. And if it was not known [which happened first], this a case where they said: Her status is that she is divorced and not divorced [and another man, having relations with her, would bring an **אשם תלוי** (see above Mishnah 4)].

בְּאֵתִי מִכָּאן וְעַד שְׁנַיִם עָשָׂר חֳדָשׁ, וּמֵת בְּתוֹךְ שְׁנַיִם עָשָׂר חֳדָשׁ, הֲרִי זֶה גֵט: ט אִם לֹא בְּאֵתִי מִכָּאן עַד שְׁנַיִם עָשָׂר חֳדָשׁ כָּתְבוּ וְתָנוּ גֵט לְאִשְׁתִּי, כָּתְבוּ גֵט בְּתוֹךְ שְׁנַיִם עָשָׂר חֳדָשׁ וְנָתְנוּ לְאַחַר שְׁנַיִם עָשָׂר חֳדָשׁ, אֵינוּ גֵט. כָּתְבוּ וְתָנוּ גֵט לְאִשְׁתִּי אִם לֹא בְּאֵתִי מִכָּאן וְעַד שְׁנַיִם עָשָׂר חֳדָשׁ, כָּתְבוּ בְּתוֹךְ שְׁנַיִם עָשָׂר חֳדָשׁ וְנָתְנוּ לְאַחַר שְׁנַיִם עָשָׂר חֳדָשׁ, אֵינוּ גֵט. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר, כִּזֶּה גֵט. כָּתְבוּ לְאַחַר שְׁנַיִם עָשָׂר חֳדָשׁ וְנָתְנוּ לְאַחַר שְׁנַיִם עָשָׂר חֳדָשׁ, אֵינוּ גֵט. וְאִם מֵיָתֵהּ קִדְּמָה לְגֵט, אֵינוּ גֵט. וְאִם אֵין יָדוּעַ, זֶה הִיא שְׂאֵמְרוֹ מִגְרֶשֶׁת וְאֵינָהּ מִגְרֶשֶׁת: